НАУЧНО-КУЛЬТУРНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ: ПРОШЛОЕ И НАСТОЯЩЕЕ

الإمكانات العلمية والثقافية لجمهورية بيلاروسيا: الماضي والحاضر

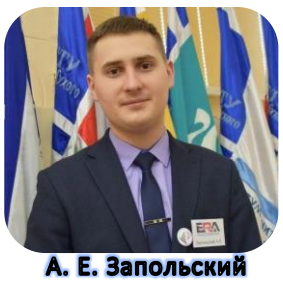

А. Е. Запольский

أندريه إيفجينيفيتش زابولسكي

Аспирант кафедры «Промышленная электроника» Гомельского государственного технического университета им. П.О. Сухого

طالب دكتوراه ومعيد في قسم الإلكترونيات الصناعية بجامعة سخوي الحكومية التقنية – بيلاروسيا

Аннотация: *Республика Беларусь обладает богатым научно-культурным потенциалом, сформировавшимся на протяжении веков. В статье анализируются исторические и современные аспекты этого потенциала. Беларусь славится своим культурным наследием, значительными научными достижениями и высоким уровнем образования. В последние годы наблюдается рост научной активности и международного сотрудничества.*

Ключевые слова: *Республика Беларусь, научно-культурный потенциал, история Беларуси, культура Беларуси, образование Беларуси, наука Беларуси, международное сотрудничество.*

الخلاصة: تتمتع جمهورية بيلاروسيا بإمكانيات علمية وثقافية ثرية تشكلت على مر القرون. يحلل هذا المقال الجوانب التاريخية والمعاصرة لهذه الإمكانيات. تشتهر بيلاروسيا بتراثها الثقافي وإنجازاتها العلمية البارزة ومستوى تعليمها العالي. وقد شهدت السنوات الأخيرة تزايدًا في النشاط العلمي والتعاون الدولي.

الكلمات المفتاحية : جمهورية بيلاروسيا، الإمكانات العلمية والثقافية، تاريخ بيلاروسيا، ثقافة بيلاروسيا، التعليم في بيلاروسيا، علم بيلاروسيا، التعاون الدولي..

Республика Беларусь – государство, находящиеся в Восточной Европе. Граничит с Российской Федерацией, Польшей, Украиной, Литвой, Латвией. Занимает 84 место по площади и 97 место по населению страны. На протяжении своей истории территориально входила в состав Киевской Руси, Великого Княжества Литовского, Речи Посполитой, Российской Империи, Союза Советских Социалистических Республик. Обрела полноценную независимость в 1991 году. Страна разделена на 6 областей с центрами в Бресте, Витебске, Гомеле, Гродно, Могилеве, Минске (столица страны).

Республика известна во всем мире, благодаря своей многовековой культуре, а также деятелям науки и искусства.

Республика Беларусь является страной с многолетней культурой. Известными в мире белорусскими деятелями культуры являются Евфросиния Полоцкая, Кирилл Туровский, Франциск Скорина, Наполеон Орда, Янка Купала, Якуб Колас, Марк Шагал, Василь Быков, Светлана Алексиевич, Гавриил Ващенко, Владимир Мулявин.

Кроме этого, Беларусь знаменита своей архитектурой: замки и дворцы в Лиде, Мире, Несвиже, Гродно, Крево, Гомеле, Новогрудоке и Ружанах (руины); соборы и церкви – Софийский собор в Полоцке, Красный костёл в Минске.

Большое внимание в нашей стране уделено памятникам и историческим местам, посвященных Второй мировой войне: Брестская крепость, комплекс «Минск – город-герой», Монумент Победы (Минск), мемориальный комплексы «Хатынь» и «Курган Славы» (Минская область). Во многих городах Беларуси имеются также памятники, посвященные погибшим воинам-интернационалистам в Афганистане. Наиболее известный мемориал воинам-интернационалистам расположен в Минске – Остров Мужества и Скорби. Также в Беларуси помнят об аварии на Чернобыльской атомной электростанции (ныне Украина), от последствий которой пострадала немалая часть современной территории страны, в особенности Гомельская, Могилевская, Брестская области. Памятники ликвидаторам последствий аварии расположены во многих городах страны.

Страна известна своими традициями и праздниками. Среди традиционных праздников и обрядов можно выделить Коляды, Купалье, Масленицу, Громницы, Дожинки, Пасху, Кликанье весны, Дзяды, Петров день, Троицу (Семуху), Сороки, Спас, Юрьев день, Толоку, Покров, Зажинки, Родины, Илья. Целый ряд традиционных обрядов посвящен белорусской свадьбе (Вяселле).

К традициям современной Беларуси можно отнести празднование Дня независимости, Дня Победы, Дня Октябрьской революции, Дня белорусской письменности.

Республика Беларусь знаменита своим традиционными народными танцами – Лявониха, Крыжачок, Казачок, Барыня, Метелица, Коза, Троян, Полька и другие.

Республика Беларусь знаменита своим театральным искусством, которое известно на протяжении многих веков. Отдельно стоит выделить кукольный театр – батлейка, появившийся в 16 веке. На данный момент театры существуют во многих городах Беларуси. Главными театрами являются Национальный академический театр имени Янки Купалы и Государственный театр оперы и балета.

Республика Беларусь известна своим кинематографом. Главной площадкой для создания кино является Беларусьфильм. Известными фильмами являются «Белые росы», «Приключения Буратино», «Про красную шапочку», «В августе 44-го».

Беларусь является страной со свободой вероисповедания, мирно уживаются различные религии. Самой распространённой является православие, на втором месте – католичество. Кроме этого, имеются представители ислама, иудаизма, протестантства, буддизма и другие.

В Беларуси проходит множество творческих фестивалей – Международный фестиваль искусств «Славянский базар в Витебске», Минский международный кинофестиваль «Лістапад» и другие.

Беларусь также известна научными деятелями – Жорес Алфёров, Александр Чижевский, Игнат Домейко, Казимир Семенович, Софья Ковалевская, Павел Сухой, Борис Кит, Иван Черский, Николай Судзиловский, Владимир Улащик, Михаил Высоцкий и другие.

В 2024 году в Беларуси работало 47 высших учебных заведений (из них 42 государственных). Главной научной организацией является Национальная академия наук Беларуси. Имеется собственные космические аппараты – БКА, Белинтерсат-1.

Беларусь активно участвует в международных культурных, научных и образовательных программах, что способствует популяризации белорусской культуры за пределами страны.

Таким образом, Республика Беларусь, являясь небольшой европейской страной, имеет большой научный, культурный и образовательные потенциалы, что способствует её популяризации на мировой арене.

جمهورية بيلاروسيا دولة تقع في أوروبا الشرقية. تحدها روسيا الاتحادية، وبولندا، وأوكرانيا، وليتوانيا، ولاتفيا تحتل المرتبة 84 من حيث المساحة والمرتبة 97 من حيث عدد السكان على مر تاريخها كانت جزءًا إقليميًا من كييفان روس ودوقية ليتوانيا الكبرى والكومنولث البولندي الليتواني والإمبراطورية الروسية والاتحاد السوفيتي حيث نالت استقلالها الكامل عام 1991م وتنقسم البلاد إلى 6 مناطق مراكزها بريست وفيتيبسك وغوميل وغرودنو وموجيليف ومينسك (عاصمة البلاد).

تشتهر الجمهورية عالميًا بثقافتها العريقة، فضلًا عن علمائها وفنانيها.

جمهورية بيلاروسيا دولة ذات ثقافة عريقة من الشخصيات الثقافية البيلاروسية الشهيرة عالميًا: يوفروسينيا بولوتسك، كيريل توروف، فرانسيسك سكارينا، نابليون أوردا، يانكا كوبالا، يعقوب كولاس، مارك شاغال، فاسيل بيكوف، سفيتلانا أليكسيفيتش، غافريل فاشينكو، فلاديمير موليافين.

تشتهر بيلاروسيا أيضًا بهندستها المعمارية: القلاع والقصور في ليدا، مير، نيسفيزه، غرودنو، كريفا، غوميل، نوفوغرودوك، وروزاني (أطلال)؛ الكاتدرائيات والكنائس - كاتدرائية القديسة صوفيا في بولوتسك، والكنيسة الحمراء في مينسك.

يُولى في بلدنا اهتمام كبير للآثار والمواقع التاريخية المُخصصة للحرب العالمية الثانية: قلعة بريست، ومجمع مدينة مينسك للبطولات، ونصب النصر (مينسك)، ومجمعي خاتين وتل المجد التذكاريين (منطقة مينسك). في العديد من مدن بيلاروسيا، توجد أيضًا نُصب تذكارية مُخصصة للجنود الأمميين الذين سقطوا في أفغانستان. يقع أشهر نصب تذكاري للجنود الأمميين في مينسك - جزيرة الشجاعة والحزن كما تُخلّد بيلاروسيا ذكرى حادث محطة تشيرنوبيل للطاقة النووية (أوكرانيا حاليًا)، والذي أثرت عواقبه على جزء كبير من أراضي البلاد الحديثة، وخاصة مناطق غوميل وموجيليف وبريست حيث توجد نُصب تذكارية لمُصفّي الحادث في العديد من مدن البلاد.

تشتهر البلاد بتقاليدها وأعيادها من بين الأعياد والطقوس التقليدية يمكن للمرء أن يُسلط الضوء على كوليادا وكوبالا وماسلينيتسا وغرومنيتسا ودوزينكي وعيد الفصح وكليكاني فيسني ودزيادي وعيد القديس بطرس والثالوث (سيموخا) وسوروكي وسباس ويوم يوريف وتولوكا وبوكروف وزازينكي ورودوني وإيليا وهناك عدد من الطقوس التقليدية مُخصصة لحفل الزفاف البيلاروسي (فياسيلا). تشمل تقاليد بيلاروسيا الحديثة الاحتفال بعيد الاستقلال، ويوم النصر، ويوم ثورة أكتوبر، ويوم اللغة البيلاروسية المكتوبة.

تشتهر جمهورية بيلاروسيا برقصاتها الشعبية التقليدية - ليافونيخا، كريزاتشوك، كازاشوك، بارينيا، ميتليتسا، كوزا، ترويان، بولكا، وغيرها.

تشتهر جمهورية بيلاروسيا بفنونها المسرحية العريقة، التي تعود إلى قرون عديدة. ومن الجدير بالذكر أيضًا مسرح الدمى - باتليكا، الذي ظهر في القرن السادس عشر. توجد حاليًا مسارح في العديد من مدن بيلاروسيا. أهمها مسرح يانكا كوبالا الأكاديمي الوطني، ومسرح الأوبرا والباليه الحكومي.

تشتهر جمهورية بيلاروسيا بالسينما، ويُعدّ موقع بيلاروسيا فيلم المنصة الرئيسية لإنتاج الأفلام. ومن أشهر أفلامها: "الندى الأبيض"، و"مغامرات بوراتينو"، و"عن ذات الرداء الأحمر"، و"في الرابع والأربعين من أغسطس".

بيلاروسيا بلدٌ يتمتع بالحرية الدينية، حيث تتعايش مختلف الأديان بسلام. أكثرها انتشارًا هي الأرثوذكسية، تليها الكاثوليكية. بالإضافة إلى ذلك، يوجد ممثلون عن الإسلام واليهودية والبروتستانتية والبوذية وغيرها.

تستضيف بيلاروسيا العديد من المهرجانات الإبداعية، مثل مهرجان الفنون الدولي "البازار السلافي في فيتيبسك"، ومهرجان مينسك السينمائي الدولي "ليستاباد"، وغيرها.

تشتهر بيلاروسيا أيضًا بعلمائها، مثل زوريس ألفيروف، وألكسندر تشيزيفسكي، وإغناتات دوميكو، وكازيمير سيمينوفيتش، وصوفيا كوفاليفسكايا، وبافيل سوخوي، وبوريس كيت، وإيفان تشيرسكي، ونيكولاي سودزيلوفسكي، وفلاديمير أولاششيك، وميخائيل فيسوتسكي، وغيرهم.

في عام 2024، بلغ عدد مؤسسات التعليم العالي في بيلاروسيا ٤٧ مؤسسة (منها 42 مؤسسة حكومية) وتُعدّ الأكاديمية الوطنية للعلوم في بيلاروسيا المنظمة العلمية الرئيسية، ولديها مركبتها الفضائية الخاصة - BKA، وBelintersat-1. تشارك بيلاروسيا بنشاط في البرامج الثقافية والعلمية والتعليمية الدولية، مما يُسهم في نشر ثقافتها خارج البلاد. وبالتالي، تتمتع جمهورية بيلاروسيا، كونها دولة أوروبية صغيرة، بإمكانيات علمية وثقافية وتعليمية هائلة، مما يُسهم في نشرها عالميًا.

Монумент Победы в Минске

نصب النصر في مينسك

Мемориальный комплекс «Брестская крепость-герой»

المجمع التذكاري "قلعة بريست البطل"

Мирский замок (Гродненская область)

قلعة مير (منطقة غرودنو)

Дворцово-парковый ансамбль Румянцевых и Паскевичей в Гомеле

مجموعة القصر والحديقة لعائلتي روميانتسيف وباسكيفيتش في غوميل